

ТЫЗЭКЪОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

1923-рз ил
гзэт
хышгегъыагъуу кы

Адыгэ

Голос
адыга

Макъ

1923-рз илзэсэм
гэтхэлэм
кышгэгэжыагэу кыдэжы

МЭЛЫЛЪФЭГЪУМ и 30

кыхэтуугэхэр икин
нэмэлт кэбархэр
тисайт ижүүлэгдэх
WWW.ADYGVoice.RU

**Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо
Совет — Хасэм и Тхьаматэу
Владимир НАРОЖНЫЙ**

Адыгэ Республикэм и Лышъхьэ иунашъу

Зидунай зыхъожыгъэхэр агу кызыщагъэклыжырэ мафэр (Радоницэр) 2016-рэ илъэсым зэрэхагъэунэфыкыштым ехыллагъ

Адыгэ Республикэм и Законэу 1995-рэ илгъэсым мэзэм и 14-м аштагъэу N 168-1-р зытэтэу «МэфэкI мафэхэмрэ хагъэунэфыкIырэ мафэхэмрэ яхьылIагъ» зыфилорэм диштэу, зидунай зыхьожьыгъэхэр агу кIагъэкIыжьиныр хабзэ зэрэхьугъэм, Мыекъуапэрэ Адыгеим-рэ я Епархия и Пащэу, епископэу Тихон кIызэрэкIэлъэлугъэм япхыгъэу:

1. Зидунай зыхъожыгъэхэр агу кьагъ-кыжыынхэм пае Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэ игъэцэкълэкло кьулыкъухэм япашэхэм 2016-рэ илъэсым жьоныгуаклэм и 10-м

ялофыш|эхэм зыгъэпсэфыгьо мафэ аратынэу.

2. Чыплэ зыгэларышлэжынымклэ кьулыкү-хэм, нэмыкл кьулыкүхэмрэ организациехэм-рэ ялассэхэм игьо афэльэгьүгьэнэу ялофьшлэхэм зидунай зыхьожыгьэхэр агу кьызыщагьэклы-жырэ мафэм (2016-рэ ильэсым жьоныгуаклэм и 10-м) зыгэпсэфыгьо мафэ аратырур.

**Адыгэ Республикэм и Лышхъхъу
ТХЪАКІУШЫНЭ Аслъан**

къ. Мыекъуапэ,
мэлылъфэгъум и 22-рэ, 2016-рэ илъэс
N 66

Клэу хадзыжых

Адыгэ Республикэм ихыкум
сообществэ къулыкъухэм ялофшлэн
зыфэдэм ыкли тапэкӀэ япшъэрылхэм
защытегушылӀгъэхэ зэфӀэхысыжъ-хэдзын
конференцие АР-м и Апшъэрэ хыкум
джырӀблагъэ шыкӀуагъ.

Юфтхъабзэр зерицагъ АР-м ихыкумышлхэм я Совет итхъаматэу О. Куличен-кэм. Конференцием хэлэжъа-гъэх АР-м и Апшъэрэ хы-кум, Арбитражнэ хыкумым, АР-м и Конституционнэ хы-кум яхыкумышлхэр, зэгъ-шлужь хыкумышлхэр, район-ыкI Мыекъопэ дзэ гарни-зоным яхыкумышлхэр.

АР-м ихыкумышлхам я Совет, хыкумышлхэм я Квалификационнэ коллегии ыкйи ушэтын комиссиен хэтхэм япалъэ зэраухыгэм кыхык-кэу ахэр кэу хэдзыжы-гээнхэр ары конференциер зыфэгэхыгыгагээр. Феде-ралнэ унашъо «УФ-м ихыку-мышл сооществэ кыулыкхэм афэгэхыгыг» зыфилорэм кы-дыхэлъытагэу, 2012-рэ илъэ-сым мэжъогум и 13-м илъэ-сипп палъэ илэу Советым хэтышхэр хадзыгыгагэх.

Хыкум соообществэм иофшэн зыфэгъэзагъэр хыкум системэм ыкIи хыкум зэх-фынхэм ялофыгъохэр нахьышу шыгъэнхэр, хыкум хабзэм лытэныгъэу илэр къэухъумэгъэныр, джаш фэдэу зэхэ-шэн Iофхэм, IофышIэхэм альэныкIокIэ пшъэрылгъэу къэуцухэрэм язэшлохын арых. Анахь мэхъанэшхо зэраты-рэ Iофыгъохэм ащыщ цIыф-хэмкIэ правосудииер зэлухы-гъэу ыкIи зылари пэрыохъу къафэмыхъоу ахэм зафагъэ-зэн альэкIынуу гъэпсыгъэ-ныр. Ащ нэмькIэу, хэбзэ-гъэуцугъэу щылэм къызэрэди-лпытэу, къэбар зэлхыныгъэ тедзэу СМС-мэкъэгъэлур хы-кумышIхэм къызыфагъэфедэ-нын фэлорышIэх. Хыкумым Iофыр зэхифын хъумэ, ма-фэу ыкIи уахътэу ар зыщы-лэшттымкIэ мобильнэ телефо-нымкIэ е Интернетым исайт къызыфагъэфедэхэзэ цIыф-хэм макъэ арагъэлIвэ ашы.

Джащ фэдэу АР-м ихыку-
мышхэм я Совет изэхэсыгь-
хэм цыфхэм яправовой куль-

КИАРЭ Фатим.

ЕгъэшIэрэ щытхъур адэжь

«Мылкыдыжышт полк» алуи эзджэгэхэ Урысые лфхтхабзэу гьэрэкю зэхашаггэм тиеспублики чанэу хэлэжыаг. Адыгеим ит квалэхэм ямызакьюу, районхэми, кьоджэ псэуплэхэми а лфхтхабзэр ашырагэкюклогыг. Заом хэлэжыэгэ дзэкюлпэу шымылэххэм ясүрэтхэ а хэм афгэхыгыгэу зыпетхгэа транспорантхэр ялахылхэм алыгхэу гүчэ урамхэм джыри шлэхэу кьаркюлштым.

Блацэлсынэ шыщэу Мые-
кьуапэ шыпсэурэ Болэкьо Ас-
лһан Сэлмэн ыкһом иунагуи
мы лофтхьабзэм хэлэжэ. Ас-
лһан ятэжэ ышхэу Болэкьо
Пакьэрэ Хьарунэрэ Хэгьэгу
зоошхом хэлэжыагэх. Ахэм
ясурэт, ацлэ-альэкьуацлэ, за-
ниеу ялагетэр, кьызсыхьугьэ-
хэр зытгетхагэр Аслһан ари-
гьэшли, ипхьорэльфхэу Мад-
нэрэ Темботрэ ахэр алыгхэу
Блацэлсынэ шыклогьэ лофтхьаб-
зэм гьэрекло хигьэлэжыагэх.

кӱэ, Болэкӱэ Пакӱэ Тамӱэ ыкӱор
1900-рӱэ ильӱэсым Блащӱпсы-
нӱэ кышчыхуӱг. Пакӱэ икӱлӱу
Сахыдӱэ заом защӱм, ар кы-
гӱотыжыӱнӱу ылуи ежыри
заом лухыи, кыыгӱӱӱӱжыи-
гӱӱп. 1944-рӱэ ильӱэсым Па-
кӱэ зыдӱщыӱлӱр амышӱлӱу
кӱодыгӱӱ. Аслӱан ежы
ышхӱӱкӱлӱ дӱӱэ комисса-
риатӱн зыфигӱази, ащ
икӱӱбар зыщигӱӱгӱозагӱ
ыкӱи икӱӱ кыыгӱотыжыыг. 1945-рӱэ ильӱэсым Орлов-
скӱэ хӱкум и Дурнӱвӱ
район ар щагӱтылыӱвӱ-
жыыгӱӱу ары кӱӱбарӱу
щыӱлӱр. Икӱлӱу Сахыдӱэ
ылагӱӱу кыыгӱӱӱӱжыыгӱаг. Ау
шӱобжӱу тешагӱӱхӱм
кӱахӱкӱлӱ ар бӱрӱ псӱ-
ужыыгӱӱлӱ.

Болэкхо Хьарунэ Тамэ ыкьор 1903-рэ ильэсым кьэхьугь. Заор кьызежьэ-гъэ апэрэ мафэм кьышы-ублажьэу зэуаплэм лухы, лыгыгъ хэлъэу пным пэуц-жыгыгъ. 1942-рэ ильэсым уз хьылъэу тифыр кьеузэу кьагъ-кложьыгмагъ. Ащ кьызыриложьы-гагъэмклэ, окоп цынэм чьыгъ-кьыгъыхьагъэу ары. Зэуаплэм кьылыкьыжи унэм кьызэкложьым, уз шынагъор пахыштэу ылуи гупсэхэр кьызклэригъэхьа-гъэхэп. Ащ кьыщегъэжьагъэу Хьарунэ плэхэлъ хьугъагъ. Нэ-мыцхэр чылэм кьызыдахьэхэм, Хьарунэ арамьгъэльэгъоу агъэ-быльынуу алуи илахьылхэм унэм рахынэу зыфежьэхэм, афида-гъэп. Иныбджэгъухэр, илахьыл гупсэхэр заом хэлуадэхь, ежьыр псаоу кьызыэрэнагъэмклэ зиу-мысыжьиштыгъэ. Нэужым, 1942-рэ ильэсым, ащ идунай ыхьожьыгъ ыкли бляцсынэ кьэхалъэм шагъэтылтыжьыгъ.

— Юфтыабээр зигъо ыкй
шлуагъэ къэзытыштэу щыт.
Сыда плэмэ тикъэралыгъо зы
унагуи щыпсэуреп Хэгъгъу
зошхом ильэуж кырымына-
гъэу. Непэ тэ щылэкълэшл тлэу
тыпсузным фэбэнгъэ татжъ-
танэжъхэм, тилахыл гупсэхэм,
тидэкълонл нубжыкълэхэм шхъзэ-

клафэ афэтшыныр кьалэжьыгь.
Ахэм егъэшлэрэ шытхъур
адэжь! НыбжьыкӀэхэмкӀэ ахэм
яблэнагъэ ренуэ шысэтхыпӀуэ
шытышт, лӀэужьыбэм ащымы-
гъупшэхуэ ахэр агу илӀыштых.
Мыщ фэдэ лӀфтхъабзэхэмкӀэ
ахэр тыгу кьэтэгъэкӀыжьых.
КыткӀэхъухъэр лӀэужым тэ
непэ ядгъэльэгъурэр ары та-
пӀкӀэ зэрӀпсэуштыхэр. Тхъэм
ыломэ, мыгъэ шыӀшт лӀфтхъаб-
зым тыхэлэжьэшт, — кыӀуагъ
БолэкӀо Аслъан.

КИАРЭ Фатим.

Мэфэклыр зэрэхагъэунэфыкълыщтыр

Мы мэфэкым фэгъэхыгъэ Iотфхьабзэхэр
Урысыем ишъолпыр пстэуми ащыкӀоцтх. Хабзэ
зэрэхъугъэу, Адыгъэ Республикэри ащ чанэу
ахэлэжъэшт.

Мэфэклым фэгъэхыгъэ лoфтхьабзэху Мые-
кьуапэ цызэхашэштхэм ащыщху къэлэ гуп-
чэ паркым шык'олштхэм нэ/васэ шыуафэтэлшы:

Гъэтхалэм и 1-м сыхыхатр 10.00-м кыщегъэжыагъу 18.00-м нэс лэпэщысэхэр зышыхэрэм якъэгъэлыэгъонэу «Мастерхэм якъал», сыхыхатр 11.00 — 12.00-м — АР-м ипрофсоюзхэм я Федерация кIэщакIо зыфэхуыгъэ концерт программэу «Гъатхэмрэ IофшIэнымрэ я Маф», сыхыхатр 12.00 — 14.00-м — кIэлэцIыкIухэм афэгъэхыгъэ программэу «Тыгъэжыиэм ыужтит», 13.00 — 14.00-м — мастер-классэу «ЖьоныгыокIэ Iэрам», сыхыхатр 14.00 — 16.00-м — искусствэхэмкIэ кIэлэцIыкIу еджакIэу N 1-м икIэлэеджакIохэм яконцерт, сыхыхатр 16.00

— 17.00-м — къашохэмклэ еджаплэу «Империя» зыфилорэм иконцерт программэу «Оредымрэ къашомрэ аклэдэлук!», сыхъатыр 17.00 — 19.00-м — студиеу «Пластилиным» ипрограммэу «Гъатхэм тыпэгъоклы», сыхъатыр 17.00 — 21.00-м — муниципальнэ духовой оркестрэр зиклэшэкло программэр.

Гьэтхалэм и 2-м пчэдыкыым сыхьатыр 10-м щегъэжыагъу пчыхьэм сыхьатыр 6-м нэс лэ-пэщысэхэр зышлэхэрэм якъэгъэлъэгъон, ма-фэм сыхьатыр 12 — 14-м клэлэщыкхуэхэм апае программэ зэфэшхьафхэр, пчыхьэм сыхьа-тыр 7-м щуыблагъу 9-м нэс программэу «Гьат-хэм имэкъамэхэр» зыфилохэрэр кшоштых.

Гэътхапэм и 3-м пчэдыжым сыхатыр 10-м шыублагъэу пчыхъэм 9-м нэс юфтыхъбзэ залэ зэхашэт, кэгъэлъэгъонхэм адыклоу, цыфхэм, сабыхэм зышагъэпсфэм адэклышт программэхэр ахэм къадыхэлъытгъэзштых.

Адыгэ Республикэм культурэмклэ и Министерствэ ило-фышлэхэр лъэшэу гухэкI аыхьыоу Адыгэ Республикэм культурэмклэ икъэралыгъо бюджет учреждениеу «Адыгэ республикэ ныбжьыкIэ тхылъеджаплэм» ипашэу ХьакIэмиз Мадинэ НэфыпцI ыпхьум фэтхьаусыхэх ыш идунай зрихьожьыгъэм фэшI.

Лъэгэплэ инхэм анэсынхэм фэхъазырых

Урысыем имашинэшхэм я Союз изичэзыу зэфэс мы мафэхэм Москва щыкӀуагъ. Къэралыгъом ишъольыр 68-мэ къарыкӀыгъэ нэбгыр миным ехъу, губернаторхэр, федеральнэ ведомствэхэм япашхэр, финансхэм афэгъзагъэхэр, общественнэ йофышлэшхохэр, пэрытныгъэ зыӀыгъ промышленнэ корпорациехэм ыкӀи объединениехэм, джащ фэдэу научнэ ыкӀи гъэсэныгъэ учреждение инхэм ялӀыкӀохэр ащ хэлэжъагъэх.

МашинэшхэмкӀэ мэхъанэшхо зилэ йофтхъабзэм къекӀолагъ УФ-м и Президентэу Владимир Путиныр. Къэралыгъом ипашэ зэфэсым къышыгушылэзэ, экономикэм хэхъоныгъэхэр ышӀынхэмкӀэ мы отраслэм мэхъанэшхо зэрилэр, ащ лъэкӀэу, амалэу йэкӀэлъхэр зэкӀэ гъэфедэгъэ хъумэ, мы технологиехэмкӀэ Урысыем дунаим пэрытныгъэ щуибытын зэрилъэкӀыштыр къыхигъэщыгъ. Ар гъэцӀкӀэгъэным пае мы отраслэм йэпылгъу фэхъунхэ зэрэфаем кӀигъэтхыгъ. Пэшорыгъэщэу зэрагъэнэфагъэмкӀэ, промышленностым

хэхъоныгъэхэр ышӀынхэмкӀэ Фондым ахъщэу фатӀупшыгъэм джыри сомэ миллиард 20 хэгъэхъошт. Джащ фэдэу хэушъхъафыкӀыгъэ инвестиционнэ зэзэгъыныгъэхэм акӀатхэхэрэм фэгъэкӀотэнхэр ялэнхэм къэралыгъор пылъышт.

Анахъэу уналэ зытебгъэтын фэе лъэныкъоу Президентым зигугъу къышылгъэр радиоэлектроннэ промышленностым къыдигъэкӀыр микроэлектроникэм ипродукции нахьыбэ шыгъэныр ары. Ащ фэлорышлэшт унэшъо гъэнэфагъэ охътэ благъэм ашышт.

Машинэш комплексым икадрэхэм ягъэхъазырын илофыгъуи Владимир Путиныр къышыуцугъ, сэнэхъатхэу инженерымрэ конструкторымрэ ямэхъанэ тӀуахътэ нахь зыкӀызырӀэтыгъэр, цӀыфхэм зэрашӀогъэ-шӀэгъоныр къыхигъэщыгъ. Къэрэуэгъоигъэхэр зэрэщигъэгъозагъэхэмкӀэ, пшъэрылӀэу щытым диштэу инженер сэнэхъатым епхыгъэ бюджет чӀыплэ тедзэ мин 38,5-рэ агъэпсыгъ. 2016-рэ илъэсым къыклоцӀ инженер-техническэ лъэныкъом епхыгъэ бюджет чӀыплэ мин 300 фэдиз къызӀуахынэу агъэнафэ. Мыщ дакӀоу гъэсэныгъэм учреждениехэу сэнэхъат гъэнэфагъэхэр зыщарагъэгъотхэрэм ялофшӀэн зэрэзэхашхэрэм нахь шуагъэ къытэу щытын фае, мы уахътэм ахэр дунэе шапхэхэм адиштэхэрэп.

БлэкӀыгъэ илъэсым йофэу

ашагъэм ыкӀи пшъэрылӀэу зыфагъэуцужхэрэм къатегушӀагъ Союзым итхъаматэу Сергей Чemezовыр. Анахь мэхъанэшхо зэрэтыр лъэныкъоу къылуагъэр къэралыгъом щаштэрэ хэбзэгъэуцугъэхэм язэхэгъэуцон организациер зэрифэшъуашэу хэлэжъэныр ары. АщкӀэ йофышхо ешӀэ мы уахътэм УФ-м и Къэралыгъо Думэ идепутатэу, машинэшхэм я Союз итхъаматэ иапэрэ гуадзэу Владимир Гутеневым. 2011-рэ илъэсым къышыублагъэу Союзым хэтхэм законопроекти 126-рэ агъэхъазырыгъ, ахэм ащыщэу 73-р аштагъ ыкӀи кӀуачӀэ ялэ хъугъэ.

Союзым анахъэу ыналэ зытыригъэтышт лъэныкъоу агъэнэфагъэр ныбжыкӀэ политикэр ары. Гурыт ыкӀи апшъэрэ еджаплэхэр, йофшӀэплэ чӀыплэхэр языгъэгъотыхэрэр зэзыпхы-

рэ системэ гъэпсыгъэным, инженер сэнэхъатым имэхъанэ зыкӀегъэлэтыгъэным яшъыпкъэу йоф зэрэдашӀэщтыр къылуагъ. ГумэкӀыгъоу, щыклагъэу щылэхэр дэгъэзыжыгъээнхэм пае шӀэгъэн фаехэм, пшъэрылӀ шъхъалэу къэуцухэрэм игъэкӀотыгъэу къатегушӀагъ.

Зэфэхьысыжъ-хэдзын зэфэсым хэлэжъгъэ лӀыкӀохэм зэдырагъаштэу амакъэ ати, Ростехым игенеральнэ директорэу Сергей Чemezовыр Союзым итхъаматэу икӀэрыкӀэу хадзыжыгъ. Джащ фэдэу ащ игуадзэхэр, вице-президентхэр агъэнэфагъэх.

ПШЫЖЪ Щамсудин.

Урысыем имашинэшхэм я Союз и Адыгэ шъольыр къутамэ итхъамат, зӀухыгъэ ӀахъзэхӀӀ обществоу «Зарем» зыфилорэм игенеральнэ директор.

Студентхэм аӀукӀагъ

Адыгэ Республикэм гъогурыкӀоныр щынэгъончъэнымкӀэ икӀэралыгъо инспектор шъхъалэу Александр Курпас апшъэрэ еджаплэхэм ащеджэхэрэм зӀукӀэгъу адыриӀагъ. Мыекъопэ къэралыгъо гуманитар-техническэ колледжым йофтхъабзэр щыкӀуагъ.

Республикэм ыкӀи къалэм гъэ-шлагъэхэм азыщанэ ныбгъогухэм къатехъухэрэ хъужыкӀэхэм зэрялажъэм Алек-

сандр Курпас къатегушӀагъ, авариеу видеореги́страторхэм тырахыгъэхэр, гъогу хъугъэ-шлагъэхэм лъапсэ афэхъухэрэр, ахэм къаӀэлъыкӀорэ къыныгъохэр къызылотыкӀырэ видеофильмэхэр студентхэм къафӀагъэлъэгъуагъэх. Фильмэхэм зяплыхъэ нэужым, зылыр кӀымсымыгъ. КъызэрэчӀэкӀыгъэмкӀэ,

ныбжыкӀэхэм агухэр зэхэхъагъэх, ягупсэу аварием хэкӀодагъэхэр зыгу къэкӀыжыгъэхэр къыхэкӀыгъэх ыкӀи къапэ-благъэхэр тхъамыклагъом щызыухъумэ зышӀоигъохэр къахэ-чыгъэх.

Зыныбжъ имыкӀугъэхэм альэныкъокӀэ административнэ ыкӀи уголовнэ пшъэдэкӀыжхэм япхыгъэ упчӀэу зыгъэгумэ-кӀыхэрэр ныбжыкӀэхэм къа-тыгъэх. Гъогу-транспорт фыкӀо-ныгъэм илофыгъуи зӀукӀэгъум

къыщаӀэтыгъ. Сыда плэмэ студентхэм янахьыбэм водитель хъунэу загъэхъазыры, арышъ, авто- ыкӀи мототранспортыр агъэлорышӀэнхэмкӀэ щылэ шапхэхэм аналэ атырагъэтын фае.

ГъогурыкӀоныр щынэгъончъэным, ащ хӀэкӀыплэу къыфӀэгъотын плӀэкӀыштыхэм шӀошӀэу студентхэм афырылӀэм Къэралыгъо автоинспекцием ипашэ зэригъашӀэ шӀоигъуагъ. ГъогурыкӀоным хэлэжъэрэ пстэуми якультурэ, лъытэныгъэ зэфашӀыжыным зыкӀыгъэлэтыгъэным йофышхо дэпшӀэн зэрэфаер къэрэуэгъоигъэхэм хагъэунэфыкӀыгъ. Колледжым истудент совет итхъаматэ къызэрилуагъэмкӀэ, мы лъэныкъомкӀэ пропагандэ ыкӀи профилактическэ йофтхъабзэу зэрахъащхэм чанэу ныбжыкӀэхэр ахэлэжъэщтых.

ЗӀукӀэгъум икӀэухым Урысые Интернет-йофтхъабзэу «ШушӀэ тамыгъ» зыфилорэм зэрэдырагъаштэрэм ишыхъатэу нэлэеплӀ сурэтхэр студентхэм атырахыгъэх.

Зыдагъэуцущтым джы егупшысэщтых

Мыекъуапэ иурамхэм эвакуаторым йоф ащишӀэшт. Водительхэу, шапхэхэр зыукъох-

зэ ямыфэшъошэ чӀыплэм зима-шинэ зыгъэуцухэрэр джы хэушъхъафыкӀыгъэ гъэуцуплэм

Мэлылфэгъум и 30-м къыщегъэжъагъэу гъогурыкӀоным ишапхэхэм адимыштэу агъэуцурэ автотранспортыр гъэунэфыгъэным фэгъэхыгъэ йофтхъабзэр рагъэжъэшт.

(стоянкэм) щылхыхъоштых.

Мыекъопэ къэлэ администратием къэлэгъэпсынымкӀэ иотдел къызэритыгъэмкӀэ, автомобильхэр тэрэзэу зэрамыгъэуцухэрэр гъогурыкӀоныр къэзыгъэхьылэхэрэм зэу ащыш. Автобус къэуцуплэхэм къатырагъэнэрэ машинэхэм цӀыфхэр зезыщэрэ транспортым иягъэ рагъэкӀы. «Зебрэм» тырагъэуцохэрэм лъэсрыкӀохэм ягъогу зэфашӀы. Мытэрэзэу зэрэзе-

кӀохэрэм къыхэкӀэу гъогу хъугъэ-шлагъэхэр мэхъух.

Хэбзэгъэуцугъэу щылэхэм къызэрэдалытэу, къэлэ урамхэм хэбзэнчъэу шагъэуцугъэ автомобильхэр пхъэшагъэ хэлъэу тырашӀыштых. Рейдхэр оклофэхэ гъогурыкӀоныр щынэгъончъэнымкӀэ Къэралыгъо автоинспекцием иотделэу Мыекъуапэ щылэм икӀулыкӀу-шӀэхэм шапхэхэм адимыштэу щыт автотранспортыр къыха-

гъэщышт, протоколхэр затхы-хэрэ нэужым хэушъхъафыкӀыгъэ гъэуцуплэм ахэр ащэщтых.

ГъогурыкӀоныр щынэгъончъэнымкӀэ къэлэ комиссием изэхэсыгъоу гъэтхӀапэм икӀлэм щылагъэм ащ фэдэ йофтхъабзэр рагъэкӀоӀынымкӀэ унэхъоу щаштагъ. Ащ итхъаматэу, къалэм имэрэу Александр Наролиным къызэрэхигъэщыгъэмкӀэ, пшъэрылӀ шъхъалэр агъэпшынэнхэр арэп, хъугъэ-шлагъэхэр дэгъэзыжыгъээнхэр ары. Тазыр птын ыкӀи уахътэрэ амалрэ тебгъэкӀуадэхэзэ уимашинэ хэушъхъафыкӀыгъэ гъэуцуплэм къыдӀэфыжыным нахьы автотранспортыр зэрэбгъэуцущтым пылъ шапхэхэр бгъэцӀкӀэхэмэ зэрэнахьышӀур водительхэм альэгъун ыкӀи къагурылӀон фае.

ӀШЪЫНЭ Сусан.

ДАУР Айтэч:

Цыфхэм яфитыныгъэхэр къэтыухъумэныр типшъэрылъ

Даур Айтэч Нурбий ыкьор 1974-рэ ильэсым Шэуджэн районым ит къуаджэу Къэбыхаблэ къыщыхъугъ. 1996-рэ ильэсым Къэбэртэе-Бэлыкъар къэралыгъо университетым июридическэ факультет къыухыгъ. 1999 — 2004-рэ ильэсхэм Кошхъэблэ районым, къалэу Мыекъуапэ ыкли Джэджэ районым япрокурорхэм ялэпылэгъоу Иоф ышлагъ. 2005-рэ ильэсым Адыгэ Республикэм ипрокуратурэ иследственнэ отдел ипрокурорыгъ. 2007-рэ ильэсым Красногвардейскэ районым ипрокурор игуадзэу, 2008-рэ ильэсым Урысые Федерацием и Следственнэ комитет иследственнэ Гъэlorышлалэу Адыгэ Республикэм щылым и Тэхьутэмкыбэе отдел ипашэ игуадзэу щытыгъ. 2009 — 2016-рэ ильэсхэм Урысые Федерацием и Следственнэ комитет иследственнэ Гъэlorышлалэу Адыгэ Республикэм щылым ипашэ илэпылэгъугъ, джыдэдэм истаршэ лэпылэгъу.

— Айтэч, Урысыем и Следственнэ комитет структурэ ныбжьыкI ыкли цыфхэм икыоу къагурылорэп аш Иоф зыдишлэрэ лэныкыбэхэр. Следственнэ комитетым ипшъэрылхэр сыд фэдэхэ, прокуратурэм ыкли полицием икыулыкъухэм сыда ар зэратегылар?

— Шыпкыкэ, къэралыгъо къулыкъухэм яструктурэ егъэпшагъэмэ, Урысыем и Следственнэ комитет ныбжьыкI. Аш изэхэцэн лъапсэ имылау щытэп, 2007-рэ ильэсым прокуратурэм исистемэ зэхьокыныгъэхэр зыфахлэхэм, Урысыем и Прокуратурэ епхыгъэу Следственнэ комитетым агъэпсыгъ. Нэужым, 2010-рэ ильэсым УФ-м и Президент иунашъокIэ Прокуратурэм къылахыжы, зыми емыпхыгъэу следственнэ къулыкъур

шъхьафит системэу агъэпсыгъ ыкли 2011-рэ ильэсым щылэ мазэм и 15-м къышегъэжыгъэу УФ-м и Президент епхыгъэу аш Иоф ешлэ.

Комитетым пшъэрылхэр шъхьалэу илэхэм ащыц бзэджэшлагъэхэр псынклэу, шыпкыагъэ хэлэу зэхэфыгъэнхэр, цыфхэм яфитыныгъэ ыкли яшъхьафитыныгъэ къэухъумэгъэнхэр, бзэджэшлагъэ зэрэхьаным лъапсэу фэхьугъэр гъэунафыгъэныр ыкли ахэр дэгъэзыжыгъэнхэм фэlorышлэгъэныр. Прокуратурэм ипшъэрылхэм ахахъэ хабзэр ыкли зыкыныгъэр гъэпытэгъэныр, цыфхэм яфитыныгъэхэр, яшъхьафитыныгъэхэр къэухъумэгъэнхэр, обществэм ишлоигъоныгъэхэр къыдалытэзэ, хабзэр къэгъэгъунэгъэныр, джащ фэдэу хэбзэухъумэкIоу къулыкъухэр ягъусэхэу бзэджэшлагъэхэм ябэныгъэныр ыкли уголовнэ ИофхэмкIэ къэралыгъо гъэмысэныгъэм къыкумым дыригъэштэныр. Полицием ипшъэрылхэм ащыц хабзэм димыштэрэ зекIуакIэхэм цыфхэр, обществэр ащыухъумэгъэнхэр, бзэджэшлагъэхэр къыхэгъэщыгъэнхэр ыкли зэхэфыгъэнхэр, административнэ хэбзэукъоныгъэхэр ате-

лэхьэгъэнхэр, цыфэу клодыгъэхэм якъэгъотыжын, общественнэ чыплэхэм правопорядкэр ащыгъэпсыгъэныр, гъогурькIоныр щынэгъончэным лъыплэгъэныр, лые зэрэхыгъэхэм, шыхьатхэм ыкли уголовнэ хыкум зэхэфынхэм ахэтхэм къэралыгъоу къэухъумэныгъэ ятыгъэныр, нэмыкIхэри. Джахэр арых къулыкъухэр зэрэзетекIыхэрэр. Арэу щытми, пшъэрылэу зэдырялэр зы, цыфхэм яфитыныгъэхэр ыкли яшлоигъоныгъэхэр къэухъумэгъэнхэр ары.

— Урысые Федерацием и Следственнэ комитет иследственнэ Гъэlorышлалэу Адыгэ Республикэм щылым зэхифын фэе бзэджэшлагъэу зыфэгъэзагъэхэр сыд фэдэхэ?

— Комитетым зэхифыхэрэм ащыщых бзэджэшлэгъэ хылыгъэхэм япхыгъэ уголовнэ Иофхэр. Ахэм ахэхьэх къэралыгъо хабзэмрэ къулыкъумрэ яшлоигъоныгъэхэм апэшлуекIогъэныр, цыфыр зэраукIыгъэм ыкли ыпкыныгъэныр шъобж хылыгъэхэр зэрэтырашагъэхэм, бзылфыгъэм зэрэбэныгъэхэм, экстремизмэм ыкли терроризмэм, лэнатлэр къызфэгъэфедзэ хэбзэгъэуцугъэр зыукогъэ пащэхэм, ахьщэ къольхэ тын-лыхыным япхыгъэ бзэджэшлагъэхэр. Джащ фэдэу депутатхэм, хыкумышлэхэм, очылхэм, хэбзэухъумэкIоу къулыкъухэм лэнатIэ ащызылыгъэхэм, уголовнэ гъэцэкIэкIоу системэм икыулы-

къухэмрэ учреждениехэмрэ, таможенм, дзэм хэтхэм зэрэхьэгъэ бзэджэшлагъэхэм язэхэфын комитетым фэгъэзагъ. Анахьэу тыналэ зытедгъэтырэр зыныбжэ имыкыгъэхэм хэбзэгъэуцугъэр амыуконыр ыкли ахэм альэныкыкIэ бзэджэшлагъэхэр зэрамыхьанхэр ары. Зыныбжэ имыкыгъэхэм зэрэхьэгъэ бзэджэшлэгъэ хылыгъэхэр ыкли хылыгъэ дэдэхэр, ахэм альэныкыкIэ зэрэхьэгъэ бзэджэшлагъэхэр следовательхэр арых зэхэзыфыхэрэр. Ар тэрэз, сыда плэмэ къэралыгъом инеушъырэ мафэ лызгъэкIотэщтыр къыткIэхьухьэрэ лIэужхэр арых.

— 2015-рэ ильэсымкIэ зэфэхьысыжыхэр пшъы-хэмэ, Гъэlorышлалэу сыд фэдэ гъэхьагъэхэр ышлыгъэхэу ягугъу къэпшлын плэкIышта? Обществэм мэхьанэшхо зэритыгъэ Иофыгъоу шъузыхэплэгъэхэм уакытегушылагъэмэ дэгъугъэ.

— ТилофшлэнкIэ анахь мэхьанэшхо зэттырэ Иофыгъохэм ащыц къольхэ тын-лыхыным пэшлуекIогъэныр. МыщкIэ щысэу къэпхын плэкIышт Адыгеим ыкли Краснодар краим бзэджэшлэгъэ хылыгъэ ыкли хылыгъэ дэдэ пчъагъэ ащызезыхьэгъэ купым ылыэныкыкIэ къызэлуахыгъэ уголовнэ Иофым изэхэфын. Мы уахьтэм ар хыкумым лэклэдгъэхьагъ. ЗэрагъэунафыгъэмкIэ, мы бзэджэшлэ сообществэм республикэм ыкли краим яхэбзэухъумэкIоу къулыкъухэм ялофышлэхэр хэтыгъэх. Хылыгъэзешэ машинэхэр зышауплэкIухэрэ шъольыритлм апхырыкIырэ гъогу чыплэхэм къащагъэуцухэрэ водителхэм къуалхьэ къалахызэ, шапхэхэр аукуагъэхэм, атIупшыжыштыгъэх. Бзэджэшлэ купым хэбзэнчъэу сомэ миллион пчъагъэ къызэрэзылэкIыгъэхьагъэм дакIоу, къэралыгъом ишлоигъоныгъэхэр ыкли ифитыныгъэхэр укыуагъэхэ хъугъэ, гъогухэм язытет зэрарышхо рахыгъ.

(ИкIаух я 5-рэ нэклуб. ит).

Ишлуагъэ аригъэкIыгъ

Чернобыль иатомнэ электростанцияе къызэом, гымэкIыгъоу ащ къыкIэлъыкIуагъэхэр нахь зэтелэжэгъэнхэм, радиациер гъэупэбжыгъэным Адыгеим икIэлэлпугъэхэри хэлэжыагъэх, лыхьужыныгъэ щызэрэхьагъ. Амылэгъурэ пым — радиацием зэрэпэуцужыгъэхэм ишлуагъэкIэ, зэрарэу ащ къыхьын ылыгъэкIыштыгъэр бэкIэ нахь макIэ хьыгъагъэ.

Чернобыль атом электростанцияе зызэщэкъом, радионуклидэу тыкъэзыуцухьэрэ дунаим хэтIупшыжьагъэ хъугъэр промышленнэ объектэу «Маяк» зыфилорэм авариеу шылагъэм ыуж жым хэхьагъэм нахь фэди 2,5-кIэ нахьыбэу агъэунэфыгъ. Мыщ къышыхьугъэ аварием нэбгырэ миллион 9 фэдизмэ зэрар арихыгъ.

Чернобыль 1986-рэ ильэ-

сым къышыхьугъэ тхьамыкIагъор зыпкышъолкIэ зыщэчыгъэхэм, зипсауныгъэкIэ зэхэзышлагъэхэм ащыц ШъэоцIыкIу Къэплан. Ильэс 30 зыныбжэ кIалэм ышлэщтыгъ аш укIоныр псауныгъэмкIэ зэрэщынагъор. Непэ фэдэу къешлэгъы 1987-рэ ильэсым имэзэе мазэ Чернобыль зэрэклогагъэр.

— Чыплэм тызынэсым, тыкъэзыуцухьэрэ пкыгъохэу нэм

къыкIидзэхэрэмкIэ Иофшлэнышхоу тапэ илыр нафэ къытфэхьугъ, — къытфелуатэ Къэплан. — Аварием зыхьугъэм ыуж ильэсныкыо тешлэгъагъ аш сызэщэм. ЖьоныгуакIэм и 1-м нэс сыкъэтыгъ. Зэошхо щымылагъэми, топхэр а чыплэм щымыоштыгъэхэми, нэбгырэ миллион пчъагъэхэм ягъашлэ аш нахь макIэ ышлыгъ.

ШъэоцIыкIу Къэплан Германием дзэ къулыкъур щыхыгъ. Нэужым институтым хэт дзэ кафедрэр офицерыцIэ илэу къыухыгъ. Запасым зэрэхэтым къыхэкIэу, Чернобыль тхьамыкIагъор къызыщэхьум къызэджагъэхэм ар ахэтыгъ.

— Химическэ лабораторием ипашэу Чернобыль Иоф шыслагъ, — къелуатэ тигушылэгъу. — Цыфхэм Иоф зэралэщт уахьтэр ясIощтыгъ. Радиациеу апкышъол къыхэхьагъэм елытыгъэу такыкI пчъагъэу аш зэрэхэтынхэ альэкIыштыр згъэунафыштыгъ.

Цыф гъэшлэгъонэу, ишэн пытэу къычIэкIыгъ ШъэоцIыкIу Къэплан. Чернобыль зэрэщылэгъэ мафэхэр, мазэхэр нахь макIэрэ ыгу къызэрэкIыжыштыхэм ар пылъ. Ищытху аригъалозэ чанэу Иоф ешлэ. Адыгеим къызэкIожьым, хэкум игъэ-

цэкIэкIоу комитет макъумэш хызмэтымкIэ и Гъэlorышлалэ, нэужым «Агропромсоюзым» ащылэжыагъ. Джырэ уахьтэ УФ-м макъу-мэщымкIэ и Министерствэ епхыгъэ федералнэ къулыкъоу селекциехэм афэгъэзагъэм икомиссиеу республикэм щылым ипашэу Иоф ешлэ.

Лыхьужыныгъэу ШъэоцIыкIу Къэплан Чернобыль щызэрихьагъэм, къэралыгъом пшъэрылэу къыфишыгъэр псэе-мыблэжыгъэу зэригъэцэкIагъэм ишыхьатых щытху тхыл пчъагъэу, рэзэныгъэ тхылъыбэу илэхэр.

Чернобыль иатом электростанцияе къышыхьугъэ аварием къызыдихьыгъэ тхьамыкIагъохэм ядэгъэзыжыным хэлэжыагъэхэм якыныгъо Iахь альэгъугъ. Ахэм зэкIэм ямэфэ гушлуагъохэр нахьыбэнхэу, щылыныгъэм идэхьагъэ ильэсыбэрэ зэхашлэнэу, яунагъохэм яхьэр альэгъунэу тафэлъало.

ГЪОНЭЖЫКЫО Сэтнай.
Сурэтым итыр: **ШъэоцIыкIу Къэплан.**

Исэнэхъат гухахъо хегъуатэ

Іэпылэгъу зищыклэгъу цыфхэм уишъуагъэ ябгъэклыным

уфеджэным изакъоп, ар угуклэ кыыхэпхыгъэ сэнэхъатэу шытын фае. Ащ фэдэу гуфэбэныгъэ фызиуэ зиофшлэн зыгъэцаклэу тлэгъурэр бэп. Тэху-тэмыкьое район сымэджэщым Батмэн Джульеттэ зыщылажъэрэр бэшлагъэп, ау чанэу, ыгу етыгъэу илофшлэн зэрэзыхищэрэм ишъуагъэклэ ышлэ дахэклэ къуаджэм шызэлашлагъ.

— Краснодар дэт Кубанскэ къралыгъо медицинэ университетыр 2009-рэ илъэсым къэсыухыгъ, — къелуатэ Бат-

мэн Джульеттэ. — Терапевтэу интернатурэм сышеджагъ, нэужым эндокринологуи ординатурэр кыдэсыухыжыгъ. Си-

къуаджэ къэзгъэзэжынын гухэлъ силэу апшъэрэ еджаплэм сычлэхъагъ. Сэнэхъатыр зыщызэгъэгъотыгъэ илъэсым специалист ныбжьыклэхэм афэгъэхыгъэ программэу ахъэ тын кыдэзылытэрэр тишъолъыр цагъэцэклэнэу шырагъэжыгъагъ. Ащ сэри сыхэфэнэу хъугъэ.

Джульеттэ илофшлэн зэрифэшъуашэу зэрэзыхищэрэм ишыхъат кыфэрэзэ цыфхэм шъхьэ-клэфэныгъэу кыпагъохырэр. Ар сымаджэхэм Іэпылэгъу зэрафэхъурэм даклоу гушылэ дахэхэм-клэ къеуаллэхэрэм апэгъоклы.

— Узым зыгу ыгъэцлыкълэу цыфхэм гуфэбэныгъэ пэгъо-

хымэ, гумэклыгъоу илэр нахь псынклэу цигъэзыещт, — ело Джульеттэ. — Ар кыызгурэлэ ыкли кысэоллэрэ пстэуми нэгъушлоу сапэгъоклы. Ежъхэми сафэраз, афасшлэрэр зэхашыкы, яслорэр зэрифэшъуашэу агъэцаклэ.

Коллективэу узыхэтым угурылоным мэхъанэшхо ил. Ар Джульеттэ дэгъоу зэхешыкы. Сымэджэщым илофышлэхэм пшъэрылэу ялэр зы — Іэпылэгъу зищыклагъэу къяоллэгъэ цыфым яшъуагъэ рагъэклыныр, ар агъэхъужыныр ары. Зэгъусэхэу зэдэлэжъхэзэ, ар чанэу агъэцаклэ.

— Сымышлэрэ горэмклэ си-лофшлэгъухэм сякълуаллэу кы-хэклы, — игушылэ лъегъэклэуэ специалист ныбжьыклэм. — Сы-дигъуи упчлэу афэгъэзагъэр джэуапынчэу къагъэнагъэп. Зэгурылоныгъэ тазыфагу илъэу тилофшлэн тэгъэцаклэ. Апэрэ мафэу сыкызылұхъагъэм кы-щегъэжыагъэу ащыщ сыхъугъ. Си-лофшлэнклэ сищыклэгъэщт Іэм-псымэхэр сагъэгъотыгъэх, амалэу ялэмклэ Іэпылэгъу кыс-фэхъугъэх.

Цыфым ицлыкълэу кыщегъэжыагъэу ыгуклэ пэблэгъэ сэнэхъатыр кыыхихэу зэралорэр Джульеттэ къеушыхъаты. Сабый цлыкълэу нысхъапэхэм ары-джэгущтыгъэ врач хъун гухэлъ илэ зэхъум.

— Сянэжъ врач сыхъу шлоигъуагъ. Ащ ренэу мы сэнэхъатым фэгъэхыгъэ къэбархэр кысфилуатэщтыгъэх. Сэри цыфхэм сишъуагъэ язгъэклыным сы-кыфигъэушыгъ. Нэмыкл сэнэхъат зэгъэгъотыными сегу-пшысагъэп. Сицлыкълэу сшылэ-гъэ гухэлъыр шылэныгъэм шы-пхырысшыным сыпылтыгъ ыкли ар кыздэхъугъ, — ело тигу-щылэгъу.

Къоджэдэсхэм зэлъашлэрэ специалист ныбжьыклэм илофшлэн ыгу етыгъэу зэригъэцаклэрэм даклоу унэгъо зэгурыложы-шлагъ, ишъхъэгъусэрэ ежыыррэ шъэожъые цыкълэу зэдаплэ. Сэнэхъатэу кыыхихыгъэм гухахъо хигъотэнэу, ыпэклы игъэхъагъэхэм ахигъэхъонэу фэтэлэ.

ГЪОНЭЖЫКЪО Сэтэнай.
Сурэтым итыр: **Батмэн Джульетт.**

Ветеранхэм афэразэх

Мэлылфэгъум и 25-м кыщегъэжыагъэу жьоныгъуаклэм и 10-м нэс Урысыем и Почтэ икъутамэхэу Пшызэ шъолъыр ыкли Адыгэ Республикэм арытхэм Хэгъэгъу зэошхом хэлэжыагъэхэм, ащ сэкъатныгъэ хэзыхыгъэхэм ыпклэ хэмылэу телеграммэхэр агъэхъынхэу фитыныгъэ къараты.

Урысыем и Почтэрэ «Ростелекомырэ» зэгъусэхэу мыщ фэдэ Іофхъабзэхэр Теклоны-

гъэм и Мафэ ипэгъоклэу зэхашэхэ хъугъэ.

Урысыем ит кълэхэм, Ук-

раинэм, Белоруссием, Молдовэ, Казахстан, Узбекистан, Таджикистан, Кыргызстан, Туркменистан, Азербайджан, Армением, Грузиём, Абхъазым, Латвиём, Литва, Эстониём ыкли Къыблэ Осетиём мэфэкл мафэу къэблагъэрэм фэгъэхыгъэ телеграммэхэр Хэгъэгъу зэошхом хэлэжыагъэхэм, ащ сэкъатныгъэ хэзыхыгъэхэм

агъэхъын альэклыщт. Пшызэ шъолъыр ыкли Адыгеим ащыпсэухэрэми ащ фэдэ фитыныгъэ къареты.

Хэгъэгъу зэошхом иветеранхэм ястатус къэзыушыхъатыр тхылъхэр кызагъэлагъэхэклэ, ащ фэдэ фэгъэклотэнхэр къафашыщтых.

Нахь игъэклотыгъэу мы телефонымклэ — **8-800-100-0-800-мклэ** ащ фэгъэхыгъэу зэжъугъэшлэн шъулъэклыщт (Урысыем ишъолъырхэм ыпклэ хэмылэу къарыпшыкышъуыщт), **www.rt.ru**

зыфилорэ сайтым джащ фэдэу къэбарыр кышъуыщт.

«Урысыем и Почтэ» икъэралыгъо Гъэлорышлэплэ икъутамэу Краснодар краим цылэм ипресс-кыулыкъу.

ДАУР Айтэч:

Цыфхэм яфитыныгъэхэр къэтыухъумэныр типшъэрылэ

(Икълэх).

Къольхъэ тын-Іыхыным епхыгъэ уголовнэ Іофхэр зэрифэшъуашэу зэхэфыгъэнхэм фэшл следовательхэмрэ оперативнэ лыхъун Іофшлэныр зэхэзыщэрэ кыулыкълэхэмрэ ялэ зэхэлъэу, шъуагъэ кытэу зэдэлажъэх. Джащ фэдэу Урысыем ишъолъыр зэфэшъафхэм арыт эксперт учреждениехэм яамалхэри кыызфагъэфедэх.

— **Айтэч, Адыгеим икриминогеннэ зытет сыд фэдэ?**

— Зыпкъ ит. 2015-рэ илъэсым изэфэхысыжъхэм кыызэрагъэлъэгъуагъэмклэ, бзэджэшлагъэу агъэунэфыгъэхэм япчъагъэ процент 22,6-клэ нахыбэ хъугъэ. Тыгъон бзэджэшлагъэхэм япчъагъэ зэрэхэхъуагъэр зэппхын плэклыщтыр тиухэтэ къралыгъор зыхэт экономическэ кыныгъохэр ары. Мыщ дэжыым анахь шъхъалэу кы-хэбгъэщын фаер цыфхэм хэ-бзэухъумэкло кыулыкълэхэм цы-

хъэ нахь афашы зэрэхъугъэр ары.

— **Бюджет ахъщэр зэратыгъугъэм епхыгъэ бзэджэшлагъэхэр жъугъэунэфыгъэхэ?**

— Ары, гъэсэнэгъэм ыкли псауныгъэр къэухъумэгъэным яучреждениехэм Іоф ащызышлэхэрэм ащыщхэм альэныкьоклэ кыызэлъахыгъэ Іофхэр зэхэтфыгъэх, хыкумым Іэклэдгъэхъагъэх.

— **Къольхъэ тын-Іыхыным ылъэныкьоклэ кыызэлъахыгъэ уголовнэ Іофыр зэфэшлыжыгъэным пае сыд фэдэ тельхъаплэха шылэнхэ фаер?**

— Амнистия кызэрэдэклыгъэм, уголовнэ Іофым изэхэфын пылэ плалъэр зэрэблэклыгъэм, бзэджэшлагъэ незыхъагъэу зэгъуафэхэрэм идунай зэрехъожыгъэм, лъэныкьохэр зэрэзэшлужыгъэхэм, нэмыклэхэми а унашъор япхыгъ.

— **Шъэфэу шымытмэ, зэхафыгъэ уголовнэ Іоф тхъапша кышъуІэклэ-хъагъэр?**

— 2015-рэ илъэсым бзэджэшлэгъэ 627-мэ альэныкьоклэ Гъэлорышлэплэм исследовательхэм уголовнэ Іофхэр кызылұахыгъэх. Ылэрэ илъэсым егъэпшагъэмэ, ар процент 32,8-клэ нахыбэ. Ахэм ащыщэу къольхъэ тын-Іыхын нэшанэ зилэ бзэджэшлагъэхэр 228-рэ мэхъух. 2014-рэ илъэсым елпытыгъэмэ, ар процент 28-клэ нахыбэ.

— **Мыщ фэдэ бзэджэшлагъэхэм япчъагъэ зэрэхъорэм сыда лъапсэу илэр, обществэм сыда непэ къэхъуллэрэр?**

— Тэ тизакъоп, нэмыкл къралыгъохэри экономика кризисым еолагъэх, ау ыпшъэклэ кызырэлъагъэу, ар тельхъэплэ шъхъалэп. Цыфхэм хэбзэухъума-клохэм нахь цыхъэ афашы зэрэхъугъэм кыыхэклыклэ нахыбэрэ закыфагъазэ хъугъэ, ащ даклоу бзэджэшлагъэу агъэунэфыхэрэми ахэхъуагъ.

— **Айтэч, Адыгеим шы-**

псэурэ цыфхэм сыд фэдэ гумэклыгъохэр ялэхэу кышъоуаллэхэр?

— Цыфхэм, къралыгъом яфитыныгъэхэр къэухъумэгъэнхэр типшъэрылэ шъхъал. Бзэджэшлагъэхэм япхыгъэ къэбар закъохэр арэп цыфхэм зыкы-зэрэтфагъазэрэр. Гушылэ пае, тифитыныгъэхэм ахахъэрэп чы-плэ зыгъэлорышлэжынын кыулы-кълэхэм ялофшлэн зэрагъэцаклэрэм епхыгъэ Іофыгъохэр. Ау мы лъэныкьом ымыгъэразэхэу нэгырабэмэ зыкытфагъазэ. Джащ фэдэу псэуплэ-коммунальнэ хызмэтым гумэклыгъуа-бэ кыпэклы. Прокуратурэм, хэгъэгъу Іоцл Іофхэмклэ кыулы-кълэхэм, хыкумхэм унашъоу ашлыгъэхэм ымыгъэразэхэу цыфыбэ кытэуаллэ. 2015-рэ илъэсым мыщ фэдэ тхылъи 135-рэ зэхэтфыгъ. Сэкъатныгъэ зилэхэм, ветеранхэм зы-кызытфагъазэклэ, ахэм сыд фэдэрэ лъэныкьоклы Іэпылэгъу тафэхъу.

— **Гъэлорышлэплэм хэтэ закыфзэгъэзэн зылъэ-кыщтыр?**

— Бзэджэшлагъэу зэрахъагъэхэр кыыхэгъэщыгъэнымклэ мэхъанэшхо зилэр цыфхэм кы-тырэ къэбархэр ары. Бзэджэшлагъэр зыщызэрахъэгъэ чы-плэм ыкли уахтэм емылпыты-

гъэу, къэбарыр следственнэ гъэлорышлэплэм иподразделение пстэуми алэклагъэхъан альэ-кыщт. Джащ фэдэу зыныбжы имыкълэу ылъэныкьоклэ бзэджэшлагъэ зэрахъагъэу шъу-щыгъуазэмэ, **номер клэклэу «123-м»** шъукытеон е Интернетым иамалхэр кызфэжъу-гъэфедэхэзэ, къэбарыр кыит-лыжыгъэгъэлэсын шъулъэклыщт.

— **Следственнэ гъэлорышлэплэм кыулыкълэу щызыхыы зышлоигъэхэм сыд фэдэ шапхъэхэр агъэцэкІэнхэ фая?**

— Апэрэмклэ, УФ-м урицлы-фын фае. Джащ фэдэу къралыгъо программэмклэ юрист сэнэхъатым уфеджагъэу шы-тын, уипсауныгъэ изытет дэгъун фае. Ыпэклэ хъапсым удэсы-гъэмэ, нэмыкл къралыгъом урицлыфэу щытмэ, кыулыкълэу уаштэщтэп.

— **Айтэч, юрист сэнэхъатыр кыыхэпхыным сыда лъапсэ фэхъугъэр?**

— Сянэ ихъатырклэ юрист сэнэхъатыр кыылэклэгъэхъагъ. Зы мафи сырыклэгъожъэу кы-хэклыгъэп, ащклэ сянэ лъэшэу сыфэраз.

— **Іофшлэным нэмыкълэу сыда нахь удэзы-хыхырэр?**

— Тхылъ седжэныр сиклас.

— **Дунэ еплтыкълэу уилэм тыщыгъэгъуа-зэба...**

— О кыпфыщытхэ зэрэ-пшлоигъом фэдэу ори цыфхэм афыщыт.

КІАРЭ Фатим.
Сурэтым итыр: **Даур Айтэч.**

ТЫГЪЭНЭБЗЫЙ

Жьоныгъуаклэр мэфэкIхэмклэ бай

Гъатхэу цыфым сыдигъуи гугъэплэбэ зэрипхырэм иаужыр маз жьоныгъуаклэр. Ар гур кыщэфэу шхонтлабэ, къэгъэгъэмэлу. Ижъ Iэшлэ, итыгъэфабэ, огури чыгури зэлухыгъэ-зэлугъэкIотыгъэх. Зэрэхабзэу, гъатхэм мурадыбэ хэти репхы: пхъэни, пкIэни, чыг

гъэтысын-къэгъэкIыни, гъэцкIэжъын Iоф зэфэшъхьафи, гъэсэныгъэ-шIэныгъэ лъэбэкIу-кли — ахэр сыдигъокIи дахэу зэшIохыгъэ мэхъу. Мэзэ маф жьоныгъуаклэр!

Ар мэфэкIхэмклэ бай: и 1-р — гъатхэм ыкIи Iоф-шIэным я Маф, и 7-р — радиом и Маф, и 8-р — Къащ Плъыжъым и Дунэе маф ыкIи и 9-р — Теклоныгъэшхом и

Маф. Мыхэми язакъоп, мы ма-зэм — медсестрахэм я Дунэе мафэ, УФ-м и ХышлуцIэ флот, унагъом и Дунэе мафэ, музейхэм я Мафэ, ахэм анэмыкIхэри хагъэунэфыкIых. Ау мы къэтпчыгъэ пстэумэ анэхъ къахэщэу, ялъэгэкIырэр жьоныгъуакIэм и 9-р — Теклоныгъэшхом и Маф ары. Мамырныгъэр арба шылакIэм ылапсэри, ыгури. Ар уилэмэ, зэкIэ уил.

Хэгъэгу зэошхор тарихъым анэхъ кыххэгъэщырэр цIыф-лъэпкъымкIэ гуимыкIыжъ тхьа-мыкIагъоу зэрэщытыгъэр ары. ЛIэужхэм а блэкIыгъэ хьаза-быр ашIэмэ, шыIэныгъэм нахъ уасэ фашыцт, мамырныгъэм икIэуэхъумэни нахъ анаIэ те-тыцт.

Лыхъужьхэр ашыгъупшэхэрэп

Адыгэхэм ижъ-ижъыжъыкIэ лыгъэр къагъэгъунэу, цыфыгъэ-адыгагъэр пытэу алыгъэу къахъы.

Хэгъэгу зэошхом илъэхъан джыри ахэм ялыгы, япсэе-мыблэжъныгъи шыкIагъэтхыгъ. Лпысыр псэу зыщычъэгъэ за-

ом адыгэхэр къогъу шыкъо-хъажыгъэхэп, сьд фэдэрэ къэралыгъо зэо пшъэрылыри унашъори цагъэцэкIагъ — ма-

клэп шыфэхыгъэр анапэ къа-бзэу, къэзыгъэзэжъыгъэхэри лыгъэ зэрэхъэу, шысэтехыплэу зэуагъэх.

Зэошхом хэлэжъагъэхэу, Адыгеим икIыгъэ нэбгырэ мин 42-м ялыхъужьныгъэ паекIэ

орденхэр, медальхэр бэу къа-фагъэшъошагъэх.

ХэкумкIэ нэбгырэ 52-мэ цIэ лъапIэу «Советскэ Союзым и Лыхъужь» зыфилорэр къа-фаусыгъ. Ахэм ащыщэу 7-р адыгэх:

**Андырхъое
Хъусен.**

**Ацумыжъ
Айдэмыр.**

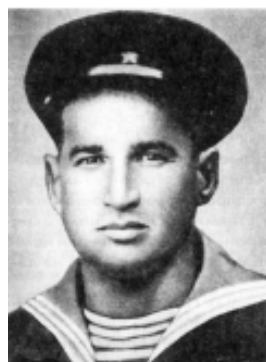
**Бжыхъакъо
Къымчэрий.**

Къош Алуй.

Нэхэе Даут.

**Шули
Абубэчир.**

**Тхьагъушъ
Исмахыл.**

Хэгъэгу зэошхом хэлэжъ-гъэ дзэкIолI пэпчъ, Текло-

ныгъэшхор къытфэзгъэ-блэгъагъэу ыкIи къыт-

фьдэзыхыгъэ пстэуми непэ тэ шъхъащэ афэтэ-

шIы ыкIи ахэр ныбжъи тцыгъупшэштхэп.

Теклоныгъэшхом зIахъышIу хэзышIыхъагъэхэр

Тикъэралыгъошхоу СССР-щтыгъэм шыздэпсэуштыгъэхэ цIыф лъэпкъ зэф-шъхъафхэм языкIыныгъ, яззгурыло-ныгъ пыижъ жъалымыр — фашизмэр зэхигъэтэкъоныр зыфэукIочIыгъэр.

Мыщ дэжъым Адыгеим илъэпкъ лъа-чIэу адыгэхэм Текло-ныгъэм ялахъ ин зэрэхашIыхъагъэр кы-щыхэзгъэщымэ сшIо-игъу. Лыгъэ-цыфыгъэ-кIэ зыпшъэ уклонэу шымыт адыгэхэр зэфэдэкIэ зэошхом ифронт зэфэшъхъаф-хэм алутигъэх, фэхы-гъэр макIэп, зыпсэ къэнагъэхэм ашыщы-бэм сэкъатныгъэшхо-хэр ялэу къэкIожъы-гагъэх.

Адыгэ тхэкIо-фронтвикхэу жьоныгъокIэ мазэм къэхъугъэхэр

Кэстэнэ Дмитрий, Пэрэныкъо Мурат, Шъхьапплъэкъо Хыс. Мы нэбгыришчымы на-сыпыгъэшхоу афэплэ-гъун плъэкIыштыр зэо машом псаоу кы-хэкIыжъи, тыркъохэр мыкIыжъыгъошIуми, мамыр шылакIэр кы-

зэралъэгъужьыгъэр, ащи шъыпкъагъэ хэ-лъэу зэрэщыпсэугъэ-хэр ары.

**КЭСТЭНЭ
ДМИТРИЙ
(1912 — 1985)**

ЖьоныгъуакIэм и 9-м 1912-рэ илъэсым къуаджэу Бжъэдыгъу-хьаблэ кыщыхъугъ, еджэгъэ-гъэсэгъагъ, адыгэ литературэм ибзыгъэшлэ гозыхы-гъэмэ ащыщ. 1942 — 1946-рэ илъэсхэм дзэм, заом хэтыгъ, фронтовой гъээтетым

икорреспондентыгъ. Орденхэр, медальхэр зэо илъэсхэмкIэ ыкIи IофшIэклэшлукIэ кы-фагъэшъошагъэх.

1932-рэ илъэсым кыщыублагъэу ытхы-хэрэр хиутыштыгъэх. Ирасказхэм, повесть-хэм, романхэм хэгъ-гум ищылакIэ, совет-скэ цыфым иобраз куоу къащигъэлъэ-гъуагъ. «Шэуджэн Мос», «Лы пхъаш», «Анахъ лъапIэр», нэ-мыкI произведение-хэр кыIэклэкIыгъэх. Губзыгъэгъэ ин зыхэ-лыгъэ тхакIу, литера-турнэ критикэри кы-дэхъуштыгъ. Кэстэ-нэ Дмитрий СССР-м итхакIохэм я Союз 1941-рэ илъэсым кы-щегъэжъагъэу хэтыгъ.

**ПЭРЭНЫКЪО
МУРАТ
(1912 — 1970)**

ЖьоныгъуакIэм и 5-м, 1912-рэ илъэсым Теуцожъ районым ит къуаджэу Пчыхъалы-къуае кыщыхъугъ. Еджэныр икIасэу къэ-тэджыгъ. 1934 — 1936-рэ илъэсхэм Дзэ Плъыжъым къулыкIу щыхыгъ.

1941 — 1945-рэ илъэсхэм Хэгъэгу зэ-ошхом хэлэжъагъ. Лыхъужьныгъэу заом шызэрихъагъэм кы-кIэклэуагъэх Жьогъо Плъыжъым иорден ыкIи Хэгъэгу Зэо-шхом иорденэу я II-рэ степень зилэр, медальхэр.

Зэоуж илъэсхэм Адыгэ научнэ-ушэтэ-кIо институтым, Адыгэ тхылъ тедзэплэм, хэку гъэ-зэтэу «Социалисти-ческэ Адыгеим» Iоф ащишIагъ. Ытхыхэрэр 1929-рэ илъэсым кы-щыублагъэу хиуты-штыгъэх. Пэрэныкъо Мурат итхылхэу «Сакъ», «Стиххэмрэ поэмэхэмрэ», «Лы-хъужь цыкIу», «Ма-

мыр пчэдыжъ», нэ-мыкIхэри адыгабзэ-кли урысыбзэкли кы-дэкIыгъэх.

Пэрэныкъо Мурат СССР-м итхакIохэм я Союз 1943-рэ илъэ-сым кыщыублагъэу хэтыгъ.

**ШЪХЪАПЛЪЭКЪО
ХЫС
(1918 — 1982)**

ЖьоныгъуакIэм и 9-м 1918-рэ илъэсым къуаджэу Пчыхъалы-къуае кыщыхъугъ.

1941-рэ илъэсым Москва дэт театраль-нэ искусствэмкIэ ин-ститутэу А. В. Луна-чарскэм ыцIэ зы-хырэ кыуухыгъ, ау кыыздэкIожьыгъэ ихэ-ку гупсэфэу Iоф ци-шIэнэу хъугъэп. Хэгъ-гу зэошхор къежъи, ежъ-ежъырэу заом кIуагъэ. 1943-рэ илъэ-сым Харьков танко-вэ училищыр кыщи-ухыгъ. 1942 — 1945-рэ илъэсхэм — заор аухыфэ зэуапIэм Iу-тыгъ ыкIи Берлин нэсыгъ. Лыхъужьны-гъэу зэуапIэм шызэ-рихъагъэм пае Бы-ракъ Плъыжъым иор-денищ, медалэу 7

къыфагъэшъоша-гъэх.

Зэо ужим мамыр шылакIэм пидзэжыгъ. Хысэ ытхыхэрэр 1957-рэ илъэсым кы-щыублагъэу хиуты-гъэх. «Пьесэхэр», дра-мэхэу «Даут», «Чы-гум иорэд», «Тыркъо-хэр», «Шэуджэн Мос»

ытхыгъэх, кыдэкIы-гъэх, адыгэ сценэм шагъэуцугъэх. Рома-нэу «Заом имафэ-хэр» (1983) зыщымы-лэжъ уж кыдэкIыгъ. Шъхьапплъэкъо Хысэ УФ-м итхакIохэм я Союз 1970-рэ илъэ-сым кыщыкIэдзагъэу хэтыгъ.

ТитхакIохэу Текло-ныгъэшхор къытфы-дэзыхыгъэхэм яшIэжъ дгъэлаплэу япроище-дэниехэм тяджэныр, ахэмкIэ тишIошIхэр къэтIоныр, ахэр тилэ-убытыплэу тэри шыIэ-ныгъэм тилахъ хэтлэ-хъан тлэкIэу тыпсэ-уныр пстэуми ти-пшъэрыл ин.

ЯХЪУЛIЭ Сэфэр

Родинэр - уян

Ным нахъ лъапIэ насып бгъотына,
Родинэм фэдэ ны тэ кыпхына?
Тыдэ укIуагъэми, ар уигъусэн,
Родинэ класэм уиухъумэн.

Ным нахъ лъапIэ хэт улукIэна?
Нэу узыплугъэр о пщыгъупшэна?
Тэ зыбгъэзагъэми, Родинэр — уян,
Ихэхъоныгъэ ренэу фэбан.

**Нэклубгъор зыгъэхъазырыгъэр
МАМЫРЫКЪО Нуриет.**

Адыгабзэм имазэ зэрэкуагъэр

Лъэпкъыр бзэм къыхегъэщы

Адыгэ республикэ гимназием тыгъуасэ зэхахъу шыкыуагъэр лъэпкъ шэжым, ныдэльфыбзэм изэгъ-шэн, клэлэджаклохэр щыланьыгъэм фэгъэсэгъэнхэм афэгъэхьыгъагъ. АдыгабзэмкIэ ыкIи литературэмкIэ клэлэегъаджэу Мыгу Анжелэ зэхахъэр зэрищэгъ.

Республикэ гимназием иди-ректорэу КIыкI Нурыет игушы-сэхэм къащыхыгъэщыгъ адыгаб-зэм имазэ дэгъоу зэрэзэхаша-гъэр. Адыгеим и Лъэпкъ му-зей, КIэрэщэ Тембот ыцIэ зы-хырэ музей, нэмыкIхэм клэлэ-еджаклохэр ащылагъэх. Адыгаб-зэкIэ усэхэм къаджагъэх, теат-рализованнэ едзыгъохэр музей-хэм къащашыгъэх, оредхэр аща-гъэжынчыгъэх.

КIэлэеджаклохэм сочинение-хэр атхыгъэх, дэпкъ гъэзетхэр къыдагъэкIыгъэх, сурэтхэр ашIы-гъэх. КIыкI Нурыет зэрилътэ-рэмкIэ, щыланьыгъэм илъэныкIоу зэфэшхьафхэр къыдалътхэзэ, адыгабзэм фэгъэсэгъэнхэм зэ-рэпылхэм зыкъегъэшыпкъэжы.

Сочинениехэр зытхыгъэхэр

Я 4-рэ классым щеджэрэ Хъэпэ Рэдэд сочинениехэм ят-хын фэгъэхьыгъэ зэнэкIокIум апэрэ чIыплэр къыщыдихыгъ. Мыгу Миланэ, ГъубжэкIоу Ами-нэт, Мамый Эльзэ яклассхэм апэрэ чIыплэхэр къащыхыгъэх.

Бзэм изэгъэшлэн, бзэмрэ лите-ратурэмрэ язэпхыныгъэхэм клэлэеджаклохэр афагъасэх. Зэнэ-кIокIум имэханэ зыкъегъэлэ-тыгъэным фэшI сочинениехэр атхыгъэ зыхукIэ, нэбгырэ пэпчъ хэушхьафыкIыгъэу зэрегупшыс-рэр, ыгу илгыр тхьапэм ригъэ-кIун зэрилътхыгъэр клэлэегъа-джэхэм Iофыгъо инэу алытэ.

Театрализованнэ едзыгъохэр

Ахэр пшысэхэм, плуныгъэм

афэгъэхьыгъэх. КIыкI Алым, Хъу-тыжъ Данэ, Аджырэ Самирэ, Былымыхъэ Тамилэ, Сихъу Заур, Кушъу Данэ, Бгъуашэ Юсыф, Хъаджимэ Самирэ, Трэхъо Сю-заннэ, нэмыкIхэм шлухьафтынхэр афашыгъэх.

Дэпкъ гъэзетхэр

БолэкIоу Гунэс, ХъаткIоу Ра-сул, Долэ Дамир, Къумпыл Ба-тыр, Хъот Миланэ, Хъэпэ Рэ-дэд, нэмыкIхэм щытхъу тхыль-хэр афагъэшхьагъэх. Дэпкъ гъэ-зетхэм якъыдэгъэкIын агу еты-гъэу пылыгъэх. Усэхэр атхыгъэх, сурэтхэмкIэ агъэкIэрэклагъэх. «Сэ сиадыгабз» зыфилорэ дэпкъ гъэ-зетхэр гупшысэу ахэлъымкIэ гъэ-шIэгъонх.

Адыгэ пшысэхэр тиньдэльфыб-зэкIэ тхыгъэхэу хэкум къызы-щыдагъэкIыгъэхэр илъэс 80 зэрэ-хъугъэм ехыплэгъэ едзыгъохэр зэхахъэм къыщашыгъэх. Баджэр, тыгъужьыр, бзыур, тхьакIумкIы-хэр, нэмыкIхэри зы унэм зэ-

дисынхэм фэшI хэкIыплэ къызе-рагъотыгъэм уегъэгъушIо. КIэлэцIы-кIухэм едзыгъом имэханэ къагу-рэлэ, адыгабзэкIэ IупкIэу зэдэ-гущылэх.

ЗэIукулэгъухэр

Ублэлэ классхэм ащыкIогъэ егъэджен сыхьатхэм бзэм ита-

тхыльхэр зыфагъэшхьагъэхэр нэгъушIохэу пчэгум къызэрихьа-гъэхэр сыдым ымыуаса?!

Урыс пшъашъэу Полина Ка-перская адыгабзэкIэ усэм къе-джагъ, ифэшъуашэу шлухьафтын фашыгъ.

Общественнэ движениеу «Адыгэ Хасэм» итхьаматэу ЛымыщэкIоу Рэмэзан, Хэсашхьэм хэтхэу Бо-лэкIоу Аслъанрэ ЦыкIушъо Ас-лъанрэ адыгабзэм имазэ фэ-гъэхьыгъэ Iофтхьабзэм гимна-зием илахьышIу зэрэхишхьагъэм осэ ин фашыгъ. Директорэу КIыкI Нурыет, клэлэегъаджэхэу Мыгу Анжелэ, Мац Марыет, лъэпкъ Iэпэщысэхэр зышIырэ Игорь Пе-ревертовым щытхъу тхыльхэр ара-тыжыгъэх, шлоу щылэр къадэхъу-нэу афалыагъ. КIэлэеджаклохэу БолэкIоу Гунэс, Хъутыжъ Аидэ, Полина Каперская, АрыкI Нал-бек, Гыш Самирэ, Дзыбэ Ра-уль, КIэдэкIой Мурадин щытхъу тхыльхэр, нэпэеплъ шлухьафтынхэр аратыжыгъэх.

КIэрэщэ Тембот ыцIэ зыхырэ музей ипашэу З. Юналыер гим-назием икIэлэегъаджэхэм, еджа-кIохэм афэгъушIуагъ, шлухьафтын-хэр афишыгъэх.

Зэфэхьысыжъ клэки

Адыгабзэр клэлэеджаклохэм дэ-гъоу зэрагъэшлэным фэшI сыда анахъэу Iоф зыдэтшIэн фаер? Егъэджен сыхьатхэр нахьыбэ афа-мышыгъэ хъушIтэп. Ар Iофыгъо шхьалэу зэрэщытыр клэлэегъа-джэхэм къыталыагъ. Тхьамафэм къыкIоцI зы сыхьат бзэм пэубгъэ-хьаныр макIэ. Адыгабзэм фэгъэ-хьыгъэ зэIукулэгъухэр клэлэеджа-кIохэм ящыклагъэх. ОредыIо цIэ-рылохэр, театрэм иартистхэр, тхакIохэр клэлэеджаклохэм адэжъ нахьыбэрэ клонхэ фае. Литера-турэу ящыклагъэм, фэшхьаф Iофыгъохэм хэушхьафыкIыгъэу уатегушIыныр нахьышIу.

Гимназием щыкIогъэ зэхахъэр адыгэ джэгукIэ аухыгъ.

Сурэтхэр зэхахъэм къыщы-тетхыгъэх.

Нэкубгъор зыгъэхьызыгъэр ЕМТIЛЫ Нурбий.

Зэхэзышагъэр ыкIи къыдззы-гъэкIырэр:
Адыгэ Республи-кэм лъэпкъ IофхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ашы-псэурэ тилъэпкъэгъу-хэм адырIэ зэпхы-ныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жъугъэм иамал-хэмкIэ и Комитет
Адресыр: ур. Кре-стьянскэр, 236

Редакциер зыдэшыIэр:

385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:

приемнэр:
52-16-79,
редактор шхьалэм
иапэрэ гуадзэр:
52-49-44,

редактор гуадзэр-пшгъэдэкIыжъ зыхьы-рэ секретарыр: 52-16-77.

E-mail:

adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьаты-гъэр:

Урысые Федерацием хэутын IофхэмкIэ, телерадиокъэтын-хэмкIэ ыкIи зэлы-IэсыкIэ амалхэмкIэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чIыплэ гъэIоры-шIаплI, зэраушыхьа-тыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр

ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

ЗэкIэмкIи пчъагъэр

5063
Индексхэр
52161
52162
Зак. 199

Хэутыным узшыкIэтхэнэу щыт уахьтэр
Сыхьатыр 18.00
ЗыщыкIэтхэгъэхэ уахьтэр
Сыхьатыр 18.00

Редактор
шхьалэр
Дэргэ Т.И.

Редактор
шхьалэм иапэрэ
гуадзэр

МэщIэкIоу С.А.

Редактор шхьалэм
игуадзэр —
пшгъэдэкIыжъ
зыхьырэ
секретарыр
Хъурмэ Хь.Хь.

ФУТБОЛ. ЯТIОНЭРЭ КУПЫР

«Зэкъошныгъэм» иешIэгъу

Мыекъопэ футбол командэу «Зэкъошныгъэм» изичэзыу ешIэгъу республикэ стадионым щыкIошт.

«Зэкъошныгъэр» апэ итхэм ащыцэу «Афыпсым» дешIэшт. ЗэнэкъокIур жьоныгъуакIэм и 3-м мафэм сыхьатыр 3-м аублэшт. Зэхэщаклохэм футболыр зикласэхэр ешIэгъум еплъынхэу рагъэб-лагъэх. «Зэкъошныгъэм» текIоныгъэр къыдихынэу фэтэлэ.